

OBSAH

(čísla v závorkách udávají paragrafy)

PŘEDMLUVA	10
ÚVOD (1-7)	11
Vývoj české nářeční slovtvorby jako jazykovědné disciplíny (1)	11
Cíl a metoda práce (2-4)	14
Charakteristika nářečí východomoravských (5)	21
Nářeční materiál (6)	23
Hláskové alternace (7)	27
TVOŘENÍ SUBSTANTIV (8-188)	30
TVOŘENÍ SUBSTANTIV ODVOZOVÁNÍM (9-170)	31
SUBSTANTIVA ZE SUBSTANTIV (9-87)	31
Jména konatelská (9-16)	31
Jména podle příslušnosti (17-24)	32
Názvy míst (25-37)	37
Jména přechýlená (38-53)	46
Dodatek: Přechylování příjmení (47-48)	48
Názvy hromadné (kolektiva) (54-61)	53
Dodatek: Označování rodiny jako celku (60-61)	54
Názvy jednotlivin (62)	57
Jména zdrobnělá (deminutiva) (63-78)	57
Jména zveličelá (augmentativa) (79-84)	65
Dodatek: Označování odrostlejších mláďat (81, 84)	67
Názvy specifikační (85-87)	68
SUBSTANTIVA Z ADJEKTIV (88-121)	69
Názvy nositelů vlastností (88-112)	69
Názvy vlastností (113-121)	82
SUBSTANTIVA ZE SLOVES (122-163)	84
Jména činitelská (122-138)	84
Názvy prostředků činnosti (139-147)	89
Názvy výsledků děje (148-153)	93
Názvy dějů (154-163)	98
SUBSTANTIVA Z ADVERBIÍ A PŘEDLOŽKOVÝCH PÁDŮ (164-167)	101
Názvy nositelů okolnostních příznaků (164-167)	101

SUBSTANTIVA Z ČÍSLOVEK (168)	102
Názvy číslic a čísel, názvy skupin podle četnosti (168)	102
ODVOZOVÁNÍ SUBSTANTIV PREFIXY A ZPŮSOBEM PREFIXÁLNĚ-SUFIXÁLNÍM (169)	102
ADAPTACE PŘEJATÝCH SUBSTANTIV (170)	103
TVOŘENÍ SUBSTANTIV SKLÁDÁNÍM (171-172)	103
NĚKTERÉ SÉMANTICKO-SLOVOTVORNÉ SKUPINY JMEN (173-188)	105
Substantiva - retrográdní seznam	108
TVOŘENÍ ADJEKTIV (189-240)	117
TVOŘENÍ ADJEKTIV ODVOZOVÁNÍM (190-238)	117
ADJEKTIVA ZE SUBSTANTIV (190-204)	117
Adjektiva relační (191-200)	117
Adjektiva posesivní (191-196)	117
Adjektiva místní (197-198)	121
Adjektiva původu z látky (199)	123
Nespecifikovaná relační adjektiva (200)	123
Adjektiva kvalitativní (jakostní) (201-204)	124
Adjektiva objektově posesivní (201-202)	124
Adjektiva vyjadřující podobnost (203-204)	125
ADJEKTIVA ZE SLOVES (205-214)	125
Adjektiva procesuální (206)	125
Adjektiva rezultativní pasivní (207-208)	126
Adjektiva rezultativní aktivní (209-210)	126
Adjektiva vyjadřující neaktuální vykonávání děje (211-212) ..	128
Adjektiva vyjadřující potenciální zasažení dějem (213)	129
Adjektiva účelová (214)	129
ADJEKTIVA Z ADJEKTIV (215-235)	129
Zesílení (též komparativ a superlativ) (216-228)	129
Zeslabení (229-234)	142
Negace (235)	144
ADJEKTIVA Z ADVERBIÍ (236-237)	144
ADAPTACE PŘEJATÝCH ADJEKTIV (238)	145
TVOŘENÍ ADJEKTIV SKLÁDÁNÍM (239-240)	145
Adjektiva - retrográdní seznam	146
TVOŘENÍ SLOVES (241-295)	150
SUFFIXACE (242-262)	151
1. třída (242)	151
2. třída (243)	151

3. třída (244)	152
4. třída (245–246)	154
5. třída (247–255)	155
6. třída (256–257)	162
Kmenové protiklady (258–262)	163
PREFIXACE (263–295)	170
Prefix do- (264)	170
Prefix na- (265)	171
Prefix nad(e)- (266)	171
Prefix o- (267–268)	171
Prefix o-/ob- (269)	172
Prefix od(e)- (270–271)	173
Prefix po-/poz- (272–273)	173
Prefix pod(e)- (274)	176
Prefix pro- (275–276)	176
Prefix pře- (277–278)	177
Prefix před- (279)	177
Prefix při- (280)	177
Prefix roz(e)- (281)	178
Prefix u- (282–283)	178
Prefix v(e)- (284)	179
Prefix vy- (285)	179
Prefix vz- (286–287)	179
Prefix za- (288)	179
Prefix z(e)-/s- (289–290)	180
Prostorové modifikace (291)	181
Časové modifikace (292)	182
Způsob slovesného děje (293–295)	182
Míra děje (293)	182
Fáze děje (294)	182
Distributivnost děje (295)	183
Slovesa – retrográdní seznam	183
Slovesa – abecední seznam	188
TVOŘENÍ ADVERBIÍ (296–329)	193
TVOŘENÍ ADVERBIÍ ODVOZOVÁNÍM (297–327)	193
ADVERBIA ZE SUBSTANTIV (297–298)	193
ADVERBIA Z ADJEKTIV (299–305)	200
ADVERBIA ZE SLOVES (306–307)	205
ADVERBIA Z ČÍSLOVEK (308–309)	208
ADVERBIA ZE ZÁJMEN (310–315)	209

ADVERBIA Z ADVERBIÍ (316–327)	215
Postfixy (326–327)	221
TVOŘENÍ ADVERBIÍ SKLÁDÁNÍM (328–329)	224
Adverbia – retrogradní seznam	224
TVOŘENÍ ZÁJMEN (330–335)	227
Zájmena ukazovací (331)	227
Zájmena tázací (332)	227
Zájmena záporná (333)	228
Zájmena neurčitá (334–335)	228
Zájmena – retrogradní seznam	231
Zájmena – abecední seznam	231
TVOŘENÍ ČÍSLOVEK (336–341)	232
Číslovky základní (337)	232
Číslovky řadové (338)	232
Číslovky druhové (339)	233
Číslovky násobné (340–341)	233
Číslovky – retrogradní seznam	234
TVOŘENÍ PŘEDLOŽEK (342–345)	235
Předložky – retrogradní seznam	237
ZÁVĚR (346–353)	238
TVOŘENÍ SUBSTANTIV (347)	240
TVOŘENÍ ADJEKTIV (348)	246
TVOŘENÍ SLOVES (349)	248
TVOŘENÍ ADVERBIÍ (350)	250
TVOŘENÍ ZÁJMEN (351)	251
TVOŘENÍ ČÍSLOVEK (352)	252
TVOŘENÍ PŘEDLOŽEK (353)	252
SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK	253
SEZNAM ZKOUMANÝCH OBCÍ	255
LITERATURA	256
SUMMARY	263
ZUSAMMENFASSUNG	265

PŘÍLOHA	267
Rejstřík formantů	267
Nářeční ukázky	271
Seznam map	273

Průběh vývoje české nářeční slovo-
 tvorby v 19. a 20. století je
 charakterizován především
 výskytom nových
 slovo-
 tvorných
 prostředků
 a jejich
 rozšířením
 v různých
 dialektálních
 oblastech.
 Tento
 vývoj
 je
 úzce
 spjatý
 s
 celkovou
 vývojem
 českého
 jazyka
 a
 s
 jeho
 proměnami
 v
 průběhu
 19. a 20. století.
 Významnou
 roli
 v
 tomto
 procesu
 sehrál
 především
 vývoj
 spisovného
 jazyka,
 který
 se
 postupně
 odlišoval
 od
 dialektálních
 forem.
 Tento
 proces
 byl
 doprovázen
 i
 výskytom
 nových
 slovo-
 tvorných
 prostředků,
 které
 se
 postupně
 rozšířily
 v
 různých
 dialektálních
 oblastech.
 Výsledkem
 tohoto
 procesu
 bylo
 vytvoření
 jednotné
 spisovné
 formy
 českého
 jazyka,
 která
 se
 stala
 základem
 pro
 další
 vývoj
 českého
 jazyka
 a
 jeho
 proměny
 v
 průběhu
 19. a 20. století.

Průběh vývoje české nářeční slovo-
 tvorby v 19. a 20. století je
 charakterizován především
 výskytom nových
 slovo-
 tvorných
 prostředků
 a jejich
 rozšířením
 v různých
 dialektálních
 oblastech.
 Tento
 vývoj
 je
 úzce
 spjatý
 s
 celkovou
 vývojem
 českého
 jazyka
 a
 s
 jeho
 proměnami
 v
 průběhu
 19. a 20. století.
 Významnou
 roli
 v
 tomto
 procesu
 sehrál
 především
 vývoj
 spisovného
 jazyka,
 který
 se
 postupně
 odlišoval
 od
 dialektálních
 forem.
 Tento
 proces
 byl
 doprovázen
 i
 výskytom
 nových
 slovo-
 tvorných
 prostředků,
 které
 se
 postupně
 rozšířily
 v
 různých
 dialektálních
 oblastech.
 Výsledkem
 tohoto
 procesu
 bylo
 vytvoření
 jednotné
 spisovné
 formy
 českého
 jazyka,
 která
 se
 stala
 základem
 pro
 další
 vývoj
 českého
 jazyka
 a
 jeho
 proměny
 v
 průběhu
 19. a 20. století.

Jak jsme již uvedli, česká nářeční slovo-
 tvorba nepatřila v minulosti
 k jazykovědným oborům,
 které by se těšily mimořádné
 pozornosti.
 Prvním popisem nářečního
 tvoření slov je práce
 Vavřince Josefa Duška
Kmenostou nářečí jihočeských
 (1903). Rovněž řada dalších
 nářečních monografií
 obsahuje odlišně
 věnovanou slovo-
 tvorbu, avšak nepostihuje
 celou slovo-
 tvornou soustavu
 dialektu, nýbrž se
 zaměřuje pouze na
 vybrané
 diferenční jevy.
 Tímto způsobem se
 zachovalo mnoho
 cenného nářečního
 materiálu, avšak
 chybějí souhrnné
 informace o specifických
 rysech nářečního
 tvoření slov.

Toho si byl vědom i Dušan Sleser, když ve své programové
 úvodní kapitole *Poznámky*